

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

Dr John Skrzypaszek

Dyrektor

Centrum Badawcze Ellen G. White

Avondale College

Pełny obraz

Apokaliptyczne (wertykalne) podejście do
hermeneutyki

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

“Nazwa adwentyści dnia siódmego została zaproponowana jako prosta nazwa określająca naszą wiarę i postawę.” (RH, 23 paźdz. 1860)

Perspektywa historyczna

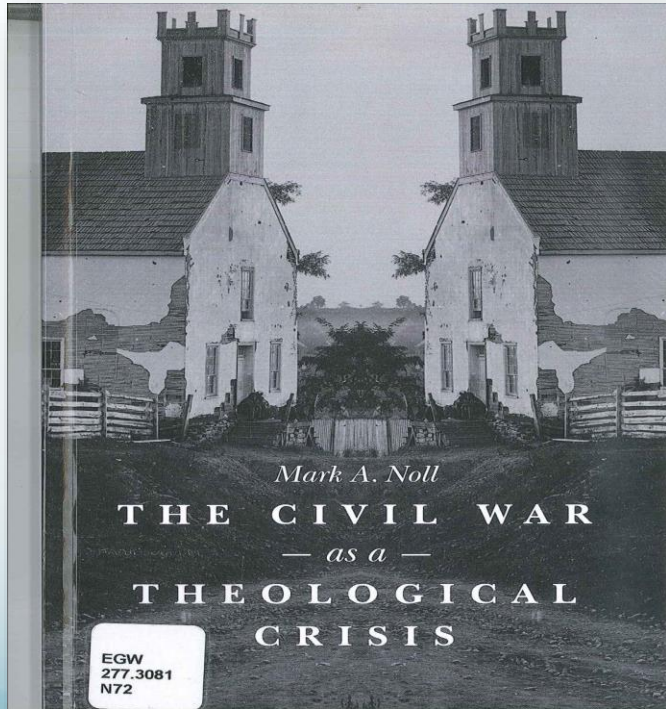

**KRYZYS
wewnątrz**

Polityczny i społeczny

- a. Wojna secesyjna (1861-1865) była postrzegana jako wojna religijna / niewolnictwo.
- b. Zaangażowanie Boga w ludzkie życie stało się obiektem ludzkiej oceny; dopuszczało i usprawiedliwiało niekorzystne dla życia działania.
- c. Centrum konfliktu obracało się wokół ludzkiego życia; wartości, wyjątkowości, potencjału; pragnienia sprawiedliwości, wyzwolenia spod mocy ciemności.
- d. Zrozumienie Bożego objawienia wyływało z rozbieżnych interpretacji Biblii.

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

Na kryzys teologiczny, dotyczący Biblii i niewolnictwa, składało się kilka elementów:

- Braku możliwości życia zgodnie z biblijną nauką o człowieczeństwie wszystkich ludzi, bez względu na rasę; oraz
- Dezorientacja co do zasad interpretacji, pomiędzy tym, co jest w Biblii, a tym, co powszechnie przyjęte w kulturze. (Page, str. 74).

**KRYZYS
wewnątrz**

Duchowy

Nowe profetyczne wizjonerstwo

Wizja o Wielkim boju (Lovett's Grove
1858)

Wizja o zdrowiu (Otsego, Michigan,
1863)

Brak wstrzemięźliwości w życiu

Praca

Dieta

Utrata duchowego
skupienia

Brak zrównoważonego stylu życia przyczyniał się do stresu, troski i negatywnego usposobienia, oraz zniechęcenia, a nawet postaw niechrześcijańskich.

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

**Nowa,
wizjonerska,
prorocza
wyobraźnia**

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

Konkretny cel

Koniec świata takiego,
jaki znamy, i
wyrzeczenie się go.

KRYZYS

Przyjęcie nowego świata, jaki
daje Bóg przez proroków.

Boże objawienie

“Nowa poetyczna wyobraźnia ustanowiła nową
rzeczywistość w społeczeństwie.”

(Brueggemann, 2,4)

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

“Poeci [prorocy] nie tylko zauważyli nowe działania Boga, których inni nie zauważali, ale także przyczyniali się do nowych działań Bożych poprzez wyobraźnię, język, słowa. Nowa wyobraźnia poetycka ustanowiła nową rzeczywistość w społeczeństwie.”

Brueggemann, *Hopeful Imagination: Prophetic Voices in Exile*, 2.

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

- a. Zapewnić, że YHWH, Stworzyciel świata, jest aktywną mocą sprawczą w świecie.
- b. Przekazać, przedstawić, opisać i zbudować inny świat, niż ten, który dzisiaj znamy, ponieważ świat obecny powszechnie nie uznaje takiego charakteru i roli YHWH. Dlatego wyobraźnia prorocza przeciwstawia się światu wokół nas, jaki bierzemy za pewnik.
Brueggemann, *The Practice of Prophetic Imagination*, 2.

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

Kontekst: Czas kryzysu

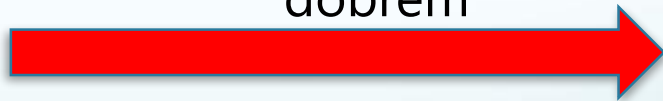
Konkretny cel Boga

Kryzys

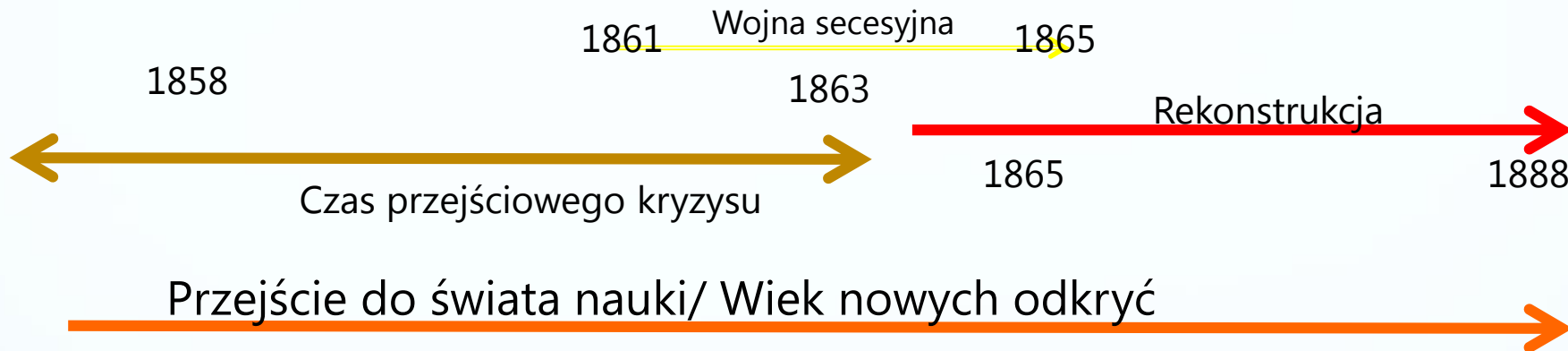
Dalsza część konfliktu
pomiędzy złem a
dobrem

Powtórne
przyjście

Potrzeba nowej
inspirującej wizji

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

- Czas rekonstrukcji – Emancypacja/ Wprowadzenie zasad wolności, równości i wartości.
- ADS – Rozwój holistycznego spojrzenia na życie chrześcijańskie, jego rola w społeczeństwie, oraz wartości i wkład w edukację i misję chrześcijańską.

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

Oś czasu Wielkiego Boju

1848 – Pierwsza wizja

1858 – Wizja w Lovett Grove

1858 – Pierwszy tom *Spiritual Gifts* (Szeroki zarys)

1864 – Rozszerzenie tematu SG tom 3,4)

Lata 1870/80 – 4-tomowy *The spirit of Prophecy*

1888 – Wielki bój pomiędzy Chrystusem a szatanem

1911 – Wielki bój
(wiek 64 -84)

1902 (Komentarz do Wychowania)

1912 (Komentarz do Wielkiego boju/
WCW)

1911 – Wstęp do ostatniego wydania

1890 – Patriarchowie i prorocy

1892 – Droga do Chrystusa

1896 – Nauki z Góry Błogosławienia

1898 – Życie Jezusa

1900 – Przypowieści Chrystusa

1903 – Wychowanie

1906 – Śladami wielkiego Lekarza

1911 – Działalność apostołów

SPIRITUAL
GIFTS

VOLS. III-IV

RCW - RES
W
SG
VOL 2
COPY 2

SPIRITUAL
GIFTS

VOLS. I-II

RCW - RES
W
SG
VOL 1
COPY 2

SPIRIT
OF
PROPHECY

MRS E. G. WHITE

VOL. 1

EGW RES
W
SP
COPY 3

SPIRIT
OF
PROPHECY

MRS E. G. WHITE

VOL. 2

EGW RES
W
SP
COPY 1

SPIRIT
OF
PROPHECY

MRS E. G. WHITE

VOL. 3

EGW RES
W
SP
COPY 2

SPIRIT
OF
PROPHECY

MRS E. G. WHITE

VOL. 4

EGW RES
W
SP
COPY 1

THE ACTS
OF THE
APOSTLES

VOL. 4
COMMENTARY
OF THE
ACTS SERIES

EGW, REG
& A.A.
COPY 1

THE
DESIRE
OF AGES

VOL. 3
COMMENTARY
OF THE
ACTS SERIES

EGW, REG
& A.A.
COPY 1

PARVANCH
AND
FRANCHETS

VOL. 1
COMMENTARY
OF THE
ACTS SERIES

EGW, REG
& A.A.
COPY 1

PROPERTY
AND
KINGS

VOL. 2
COMMENTARY
OF THE
ACTS SERIES

EGW, REG
& A.A.
COPY 2
PACIFIC
PRESS

THE
GREAT
CONTROVERSY

VOL. 5
COMMENTARY
OF THE
ACTS SERIES

EGW, REG
& A.A.
COPY 1
PACIFIC
PRESS

THE
GREAT CONTROVERSY
BETWEEN
CHRIST
AND SATAN

Temat Wielkiego boju

- Wolność wyboru
- Wartość człowieka
- Ludzki potencjał

Holistyczny obraz zdrowia

- **Duchowy pokarm** najpierw (Wizja przyciągnęła uwagę do tego, co ma dla Boga największe znaczenie, czyli zdrowia duchowego).
- **Fizyczny pokarm** (Pobudziła świadomość holistycznego podejścia do dobrego samopoczucia).

- Formowanie się tożsamości
- Rola Ellen White w zmieniającym się świecie:
Zagadnienie hermeneutyki.

Skrzypaszek, J. (2012). Intangible heritage and its role in the formation of social and personal identity. W zbiorze: Rogério Amoêda, Sérgio Lira & Cristina Pinheiro (red.), *Heritage 2012 3rd International Conference on Heritage and Sustainable Development* (tom. 2, str. 1491-1497). Porto, Portugal: Green Lines Institute for Sustainable Development.

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

Upływ czasu

&

Zmiana

&

Kulturowy dystans

Afektywne

B

Tożsamość społeczna
(poczucie „my”)

&

Tożsamość osobista
(poczucie „ja”)

Afektywne

A

Tożsamość społeczna
(poczucie „my”)

&

Tożsamość osobista
(poczucie „ja”)

Kognitywne

Krytyczne

Kognitywne

Krytyczne

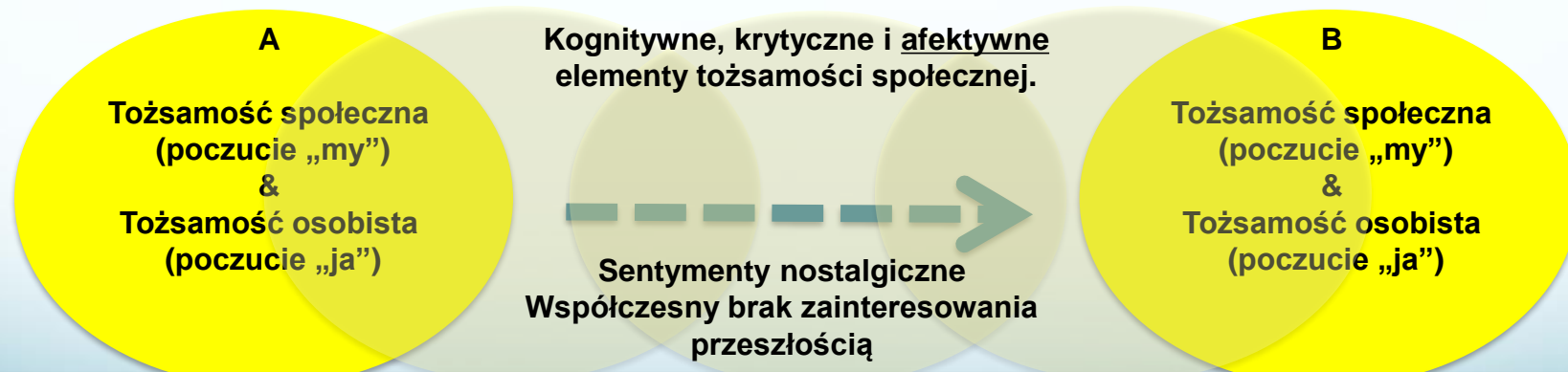
Kierunek horyzontalny wymiaru ludzkiego życia

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

Upływ czasu
&
Zmiana
&
Kulturowy dystans

Krajobraz „wyjątkowości”

Przekształca się w tak zwane „wyspy pamięci” – tradycja postrzegana

Kierunek horyzontalny wymiaru ludzkiego życia

- *Aby zachować żywotność i odpowiedni wpływ, dziedzictwo powinno być w ciągłej interakcji ze zmieniającą się naturą społecznego i kulturowego środowiska.*

Krajobraz i tożsamość

“Postrzegana wyjątkowość miejsca”

(Stobbelaar and Pedroli (2011), “Perspective on Landscape Identity”, str. 322.

- **Wymiar wertykalny ludzkiego doświadczenia (Pamięć)**
 - W bliskości wymiaru afektywnego, odruchowość wykracza poza funkcję analizy porównawczej wzdłuż osi egzystencjalnej. Generuje raczej poruszenie kreatywności odpowiedniej dla czasu i miejsca.
 - Narracja, opowiadania i obrazy przeszłości emitują emocje pełniejszego obrazu życia, którego w przeszłości doświadczaliśmy.
 - Pasja związana z uniwersalnym poszukiwaniem sensu i celu (Refleksja wykracza poza zwykłe zainteresowania związane z podróżą życia. Jako czynnik kreatywnej zmiany, kształtuje poczucie przynależności i samoświadomości).

- **Wymiar wertykalny ludzkiego doświadczenia (Pamięć)**
 - "Pamięć nie może być ograniczona jedynie do ustalonych poglądów na temat przeszłości, ponieważ wiąże się z czynnością, i dlatego jest zorientowana na przyszłość". (Halas, 2010).
 - Pamięć nie jest zaledwie przypomnieniem wydarzeń z przeszłości, jest raczej wspomnieniem, które określa jakie znaczenie jest przekazywane do kształtowania przyszłości. Podczas tego procesu zachodzi refleksyjność.
 - W kontekście wymiaru wertykalnego "dziedzictwo funkcjonuje bardziej jako terapia dla ludzi niepewnych własnej tożsamości, niż jako źródło informacji o przeszłości". (Holtorf, 2010).

Dwa dokumenty ważne dla tematu wielkiego boju

List B – 1- 1890
MS, 31, 1890

“Kiedy prawda o roli Chrystusa w dziele odkupienia jest postrzegana jako oś systemu innych prawd, na przeszłe i przyszłe wydarzenia pada nowe światło. Można zobaczyć je w nowej relacji i niosą nowe, głębsze znaczenie. To w ten sposób Bóg w Duchu Świętym otworzył je przed ludźmi. Z tego punktu widzenia tom czwarty Wielkiego boju przedstawia przeszłe doświadczenia kościoła i wielkie wydarzenia przyszłości”.

(MS, 31, 1890)

Ellen White, *Wychowanie* (1903)

„Zauważysz, że odkąd ostatni raz przeglądałeś manuskrypt, wiele się zmieniło. Ujęte jest więcej w temacie planu zbawienia na podstawie opublikowanych ksiąg matki, takich jak *Patriarchowie i prorocy, Wielki bój, Życie Jezusa, Nauki z Góry Błogostawienia i Przypowieści Chrystusa*. To wymagało wiele pracy, ale mamy nadzieję, że książką jest wystarczająco ubogacona, aby zrekompensować pracę i opóźnienie”.

Arthur White, *The Early Elmshaven Years*, 181/ 20WCW, str. 53,54.

Zastosowanie

Czas kryzysu (1861 – 1872)

- **ZNACZENIE KOTEKSTOWE** → **ZNACZENIE WIZJONERSKIE**

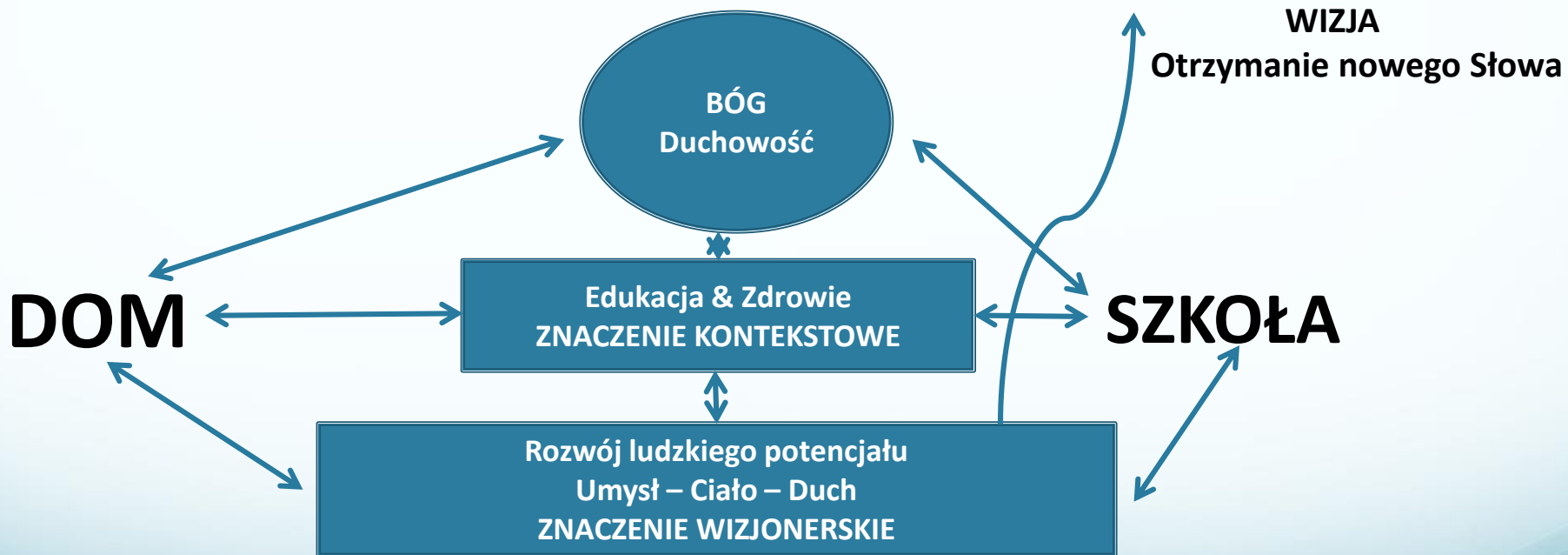
Edukacja/Szkoły

Dzieci mają być użytecznymi
członkami społeczeństwa

Edukacja ma być powiązana z
wykorzystaniem zdolności/ Mózg

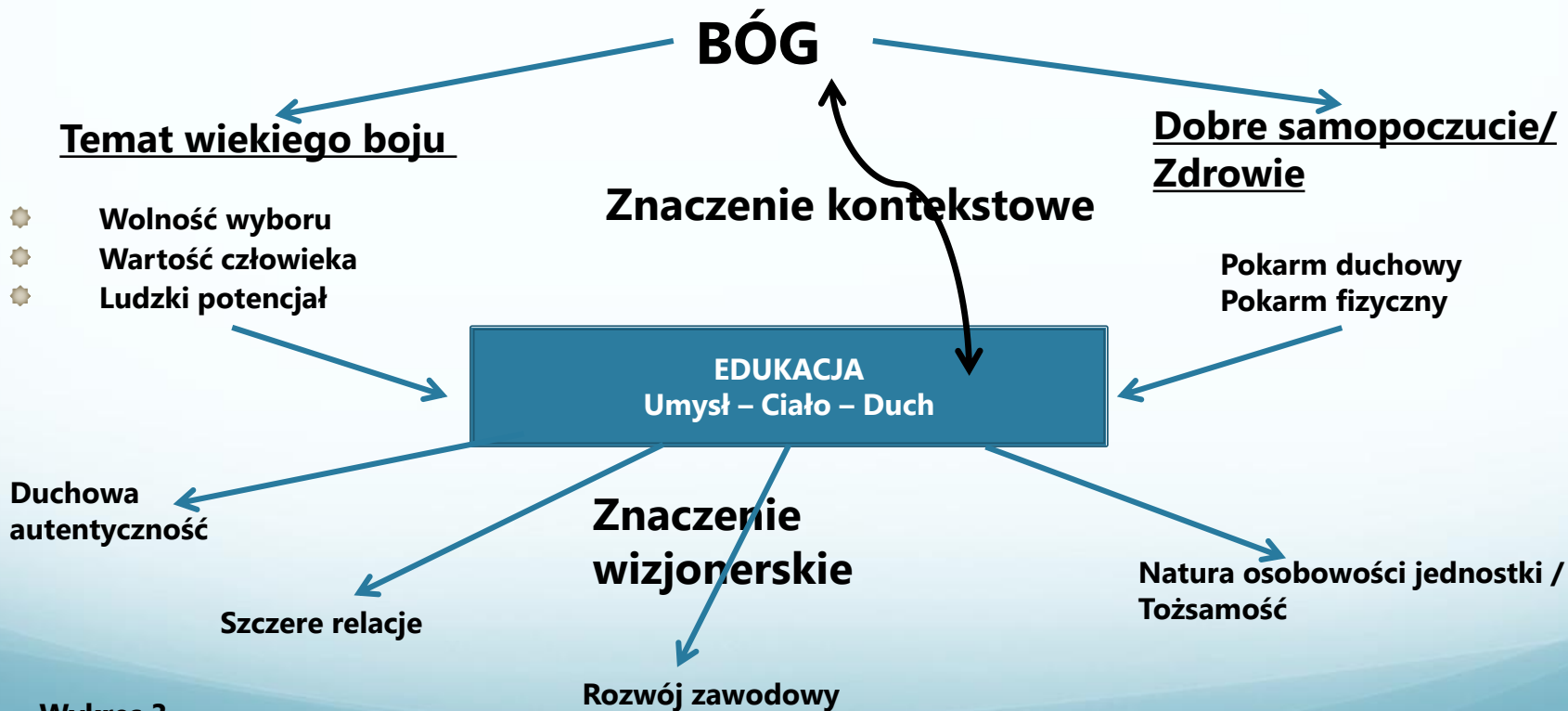
Edukacja obejmuje wiedzę
książkową i praktyczne
zastosowanie

Czas rekonstrukcji (1872 – 1888)

Czas KREATYWNEGO WIZJONERSTWA (1888 - 1911)

Otrzymanie nowego Słowa

Wykres 3

- Poselstwo zdrowia – Większa wizja

Zdrowy styl życia ustanowił „najlepsze warunki do najlepszej służby dla Boga i ludzi”. (Śladami wielkiego Lekarza, str. 221).

Natchniony i inspirujący cel wyobraźni proroczej

Życie Jezusa (1898)

Przypowieści Chrystusa (1900)

Życie o duchowym znaczeniu zakotwiczone w naukach Jezusa

Wychowanie (1903)

Serce Bożej wizji
dla życia

Życie duchowej przemiany

Śladami wielkiego Lekarza (1905)

Duchowo-misyjny cel życia

Działalność apostołów (1911)

Zrozumienie misji przez Ellen White

- a. Skoncentrowana na inspirującym wyobrażeniu „Służby dla Boga” poprzez każde zajęcie w życiu;
- b. Kontakt z ludźmi i dzielenie się znajomością Jezusa tam, gdzie są. (Manuskrypt 79, 1898).
- c. Źródłem uzdolnienia do służby i misji jest relacja każdego z Bogiem. „Ze znajomości Boga wypływa każda prawdziwa wiedza i prawdziwa moc”. (Wychowanie, str. 14).

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

Uśmiechnięta twarz

10 centymetrów

Frustracja Ellen White

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

„(...)Nie ma dla nikogo usprawiedliwienia, jeżeli twierdzi, że nie ma już więcej prawd, jakie mają zostać odkryte, oraz że nasze przedstawienie Pisma Świętego jest bezbłędne. To, że pewne doktryny od wielu lat uznawane są za prawdziwe przez nasz lud, nie znaczy, że poglądy są niezawodne. Czas nie zamieni błędu w prawdę, a prawda zawsze będzie sprawiedliwa. Żadna prawdziwa doktryna nie ucierpi od dokładnej analizy. Żyjemy w niebezpiecznych czasach, i nie przystoi nam, aby przyjmować wszystko, co jest okrzyknięte prawdą, bez bacznego się przyjrzenia; nie możemy też odrzucać niczego, co nosi znamiona owocu Ducha Świętego; powinniśmy być skorzy do nauki, pokorni i unizonego ducha (...).

Apokaliptyczne podejście do hermeneutyki

(...) Są tacy, którzy przeciwstawiają się wszystkiemu, co nie jest zgodne z ich własnymi poglądami, a czyniąc to zagrażają dziełu wieczności tak samo, jak naród żydowski odrzucając Chrystusa. Pan pragnie, aby nasze przekonania wystawione były na próbę, abyśmy zobaczyli konieczność bacznemu przyglądaniu się ziemskim wyroczniom, by wiedzieć czy wierzymy, czy nie wierzymy”.

Review and Herald, 20 grudnia 1892

Dziękuję za uwagę!

Dr. John Skrzypaszek

Dyrektor

Centrum Badawcze Ellen G. White

Avondale College